

KUNGÄLVS KOMMUN
kommun@kungalv.se

2023-05-10

1 (19)

Dnr- SI 2022:11036

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Fontinskolan
i Kungälv kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Fontinskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Fontinskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet, samt vid behov vidtar åtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges reellt inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **10 november 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2022:11036) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Fontinskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande bedömningen till Skolinspektionens beslut är följande: Skolinspektionens granskning visar att rektorn skaffar sig en bred nulägesbild och en god grund för utveckling av undervisningen och dess förutsättningar. Rektorn följer regelbundet upp kunskapsresultat, arbetet med trygghet och studiero samt att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Uppföljningarna ligger till grund för analyser och rektorn beslutar om utvecklingsområden utifrån dessa. Rektorn skapar vidare goda möjligheter för lärarna att samverka och enhetens arbetssätt och rutiner är väl förankrade hos personalen. På enheten finns en tydlig mötesstruktur med innehåll som fokuserar på undervisningen och värdegrundsarbetet. På enheten finns även rutiner för hur obehöriga och nyanställda lärare ska tas om hand. Vid skolenheten finns ett visst arbete med jämställdhet, men det är inte systematiskt och strategiskt.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn skaffar sig en bred nulägesbild och en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp kunskapsresultat och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av inskickat material och intervjuer framgår att rektorn följer upp kunskapsresultat genom regelbundna resultatuppföljningar som finns inskrivna i enhetens årshjul. Lärarna för in bedömning och betyg på en digital plattform för pedagogisk dokumentation. Vidare har elevhälsan skapat en pärm där det finns screeningar och avstämningar i svenska och matematik för alla årskurser. Detta material finns bland annat för att lärarna kontinuerligt ska analysera och stämma av sin undervisning. Med utgångspunkt i dessa elevresultat analyserar lärarna tillsammans med specialpedagogen och speciallärarna undervisningen och justerar den utifrån elevbehov. Rektorn tar del av elevresultaten samt lärarnas eventuella justeringar gällande undervisningen. Rektorn följer även upp undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar vid exempelvis veckovisa elevhälsomöten (EHM) där rektorn och elevhälsan träffar årskurslagen enligt ett rullande schema. Rektorn får genom dessa möten en nulägesbild och en avstämning genom att lärarna lyfter behov och vad som exempelvis behöver utvecklas i deras klasser och undervisning. Syftet med elevhälsomötena är främst att arbeta förebyggande och främjande. Vid EHM diskuteras och planeras för insatser gällande värdegrund, trygghet och studiero samt undervisning framför allt på gruppnivå, men även på individnivå, och insatser följs upp vid nästkommande möte. Rektorn deltar i uppföljningen och lärarna redogör då för vad som har gjorts, var klassen befinner sig och vart man ska samt om det har blivit någon skillnad i en klass sedan föregående möte. Fyra till fem elever per årskurs intervjuas av elevhälsan inför dessa möten för att elevernas röster ska bli hörda, gällande exempelvis genomförda åtgärder. Det kan exempelvis handla om att man i en klass har arbetat med att skapa en god

kamratanda. Motivation och språkbruk är andra områden som kan tas upp vid dessa möten. Vidare redogör rektorn för att hen, för att skaffa sig en bred nulägesbild, gör lektionsobservationer, är ute på raster, vikarierar vid lärares frånvaro, samt intervjuar elever från årskurs 4 om frågor relaterade till likabehandlingsplanen, vad de tycker om skolan etcetera. Elevers upplevelse av trygghet följs systematiskt upp av rektorn genom att det i varje klass på höstterminen genomförs gruppintervjuer av lärarna gällande trygghet och trivsel samt att rektorn och elevrådet genomför trygghetsvandringar. Vidare besvarar eleverna i årskurs 1 till 6 en trygghetsenkät på vårterminen. Vid alla utvecklingssamtal får elever och föräldrar frågor om trygghet. Vidare beslutar rektorn om, samt följer upp, resursfördelningen genom att exempelvis följa upp åtgärdsprogram, fördelning av resurspersoner samt övriga stödinsatser. Rektorn och skolsköterskan har vidare regelbundet träffar för att följa upp och med åtgärder förebygga problematisk elevfrånvaro.

Granskningen visar att uppföljningarna ligger till grund för analyser och rektorn fattar beslut om utvecklingsområden utifrån en analys av aktuella behov. Rektorn har uppmärksammat att elever med annat modersmål än svenska har låga kunskapsresultat, och därför har rektorn beslutat att enheten ska arbeta med andraspråksperspektiv i alla ämnen som ett utvecklingsområde. Vidare redogör rektorn för att hen har uppmärksammat att den största skillnaden gällande elevgrupper och kunskapsresultat, är det mellan gruppen flickor med svenska som modersmål och gruppen pojkar med annat modersmål än svenska. Rektorn ser även andra potentiella utvecklingsområden såsom att minska skillnaden mellan flickors och pojkars kunskapsresultat samt hur motivation kan väckas och stärkas i undervisningen, främst hos pojkar.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn skapar goda möjligheter för lärarna att samverka samt att enhetens arbetssätt och rutiner är väl förankrade hos personalen. Det finns på enheten en tydlig mötesstruktur med innehåll som fokuserar på undervisningen och värdegrundsarbetet. Mötesstrukturen ger också lärarna och elevhälsan goda möjligheter att med regelbundenhet samverka för att utforma undervisningen så att den kommer alla elever till godo. Rektorn möjliggör detta dels genom att lärarna regelbundet träffas i arbets- och årskurslag för att diskutera och planera undervisning samt diskutera elevrelaterade frågor, dels genom att de regelbundet träffas för lärande inom kollegiet. I intervju och inskickat material redogör rektorn för att alla möten, från elevrådsmöten till APT, ska ha samma struktur så att samma frågor tas upp genom hela organisationen, det vill säga det som tas upp på elevrådet, exempelvis flickors och pojkars rastaktiviteter, också ska tas upp i möten med personalen.

Gällande hur lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen så har rektorn startat upp ett gemensamt arbetsområde avseende andraspråksperspektiv i alla ämnen. Rektorn har uppmärksammat, förutom att andraspråkseleverna har låga kunskapsresultat, att lärarna behöver öka samt stärka sina kunskaper om undervisningen för elever med annat modersmål än svenska. Rektorn leder detta arbete och lärarna har börjat läsa in sig på ämnet. Då det har varit flera rektorsbyten innan nuvarande rektorn påbörjade sin tjänst, kan rektorn inte uttala sig om och hur tidigare utvecklingsområden har givit avtryck i undervisningen. Vidare finns det tydliga rutiner gällande exempelvis elevdokumentation, frånvarorapportering, anmälan av kränkande behandling och dessa är väl förankrade hos personalen. Det finns även rutiner för hur obehöriga och nyanställda lärare ska tas om hand på enheten. Rektorn har exempelvis skapat en "a till ö" där alla rutiner, kontaktuppgifter, ordningsregler etcetera står samt att det finns ett tydligt årshjul att arbeta efter med exempelvis uppföljningar och avstämningar, samt ett kalendarium. Dessa dokument går rektorn igenom med den som är nyanställd. Nyutexaminerade lärare får en mentor.

Jämställdhet

Av Skolinspektionens granskning framkommer att det på skolenheten visserligen finns ett visst arbete med jämställdhet, men det är inte systematiskt och strategiskt. I inskickat material och av intervjuer framgår att rektorn har god kännedom om att det är stora skillnader i betygsresultat mellan flickor och pojkar i årskurs 6, men i dagsläget saknas en orsaksanalys gällande detta. Nationell statistiskt gällande trygghet och studiero visar också att det är skillnader i svaren mellan flickors och pojkars upplevelse av trygghet och studiero. Rektorn har även uppmärksammat att det finns betygsskillnader mellan könen i olika ämnen, till exempel i slöjd och teknik, men en orsaksanalys saknas. Rektorn har påbörjat ett arbete för att ta reda på varför dessa skillnader i betygsresultat uppstår. I inskickat material och i intervjuer redogör rektorn för att man på EHM har diskuterat och planerat för insatser i undervisningen för att ta tillvara på och stimulera pojkars motivation för lärande, då pojkarnas kunskapsresultat visar en sjunkande trend. Rektorn har vid lektionsbesök vid slöjden exempelvis noterat att lärarna aktivt försöker lyfta och uppmärksamma även små framgångar för att skapa motivation, i synnerhet hos pojkar, vars genomsnittliga poängsnitt i detta ämne är lägre än flickornas. Ämnet teknik bemannas av två lärare i årskurs 6 för att, enligt rektorn, säkerställa alla elevers möjligheter att få en god undervisning, oavsett kön och intresse. Lärarna ger exempel på hur de arbetar för att nå en jämställd undervisning bland annat genom att de ser till så att allas röster blir hörda genom att slumpa vilka elever som får svara samt att de tänker normkritiskt när de pratar om exempelvis olika yrken. Rektorn redogör vidare för att det handlar om att arbeta med elevernas hela skoldag och inte bara med det som sker i klassrummet, utan även

inkludera raster etcetera, vid analys av jämställdhet. Avseende arbetet med jämställdhet redogör rektorn för ett påbörjat arbete med elevrådet, gällande att flickor inte deltar i fotbollsspelandet på raster i samma höga utsträckning som pojkar gör. Detta trots att flertalet av skolans flickor är fotbollsaktiva på sin fritid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet, samt vid behov vidtar åtgärder.

Skolinspektionens granskning visar att det på Fontinskolan saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det genomförs insatser i några ämnen men det saknas ett samlat arbete som genomsyrar all undervisning på skolenheten. Även om rektorn följer upp resultat och identifierar mönster avseende könsskillnader saknas orsaksanalys för att komma tillrätta med skillnaderna.

Enligt skollagen och läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja flickors och pojkars lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Med utgångspunkt i en orsaksanalys kan rektorn besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder som är behovsanpassade för skolans verksamhet. Rektorn behöver därför följa upp undervisningen och dess förutsättningar för att undersöka om det finns strukturer som bidrar till att skapa och vidmakthålla könsskillnader, exempelvis strukturer som gör att vissa pojkar verkar tappa motivation till lärande, vilket rektorn har uppmärksammat. Rektorn behöver vidare arbeta för att systematiskt säkerställa att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. I arbetet ingår att se till att det hos såväl lärare som elever finns en medvetenhet om hur flickors och pojkars förutsättningar i skolan möjliggör eller begränsar dem att nå utbildningens mål. Rektorn kan även behöva utforma gemensamma strategier på skolenheten för hur jämställdhet inkluderas och präglar undervisningen. Rektorn behöver vidare försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande bedömningen till Skolinspektionens beslut är följande:

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans gällande arbetssätt och arbetsformer för eleverna, likaså ges eleverna ett aktivt och engagerat lärarstöd.

Undervisningen är strukturerad med tydliga syften och undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer är anpassade till aktuell elevgrupp och elever.

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får vissa möjligheter att reflektera och fundera över det egna lärandet. Elever kan främst påverka arbetssätt och arbetsform, men i mindre utsträckning lektionernas innehåll.

Struktur, lärarstöd och variation

Granskningen visar att undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans gällande arbetssätt och arbetsformer för eleverna, likaså ges ett aktivt och engagerat lärarstöd. Av intervjuer och lektionsobservationer framkommer att undervisningen är välstrukturerad med tydliga syften och förklarande inledningar, sammanhang i genomgångar samt logiskt flöde i elevernas uppgifter. Samtliga besökta lektioner har en tydlig lektionsplanering, antingen nedskriven på tavlan eller visas via projektorn. Vidare finns det tydligt bildstöd till den dagsvisa planeringen. Lektionerna har tydliga avslut, men enbart vid några lektioner förekommer sammanfattande avslut där läraren också kommenterar hur eleverna har arbetat. Vid en lektion får eleverna göra en utvärdering med tummen upp eller tummen ner, samt om de vill, säga något om lektionen, och vid några lektioner får eleverna "exit tickets" och på det sättet visa att de lärt sig vissa moment. Vanligast är dock att eleverna gör färdigt, plockar undan och sedan avslutar läraren lektionen. Vid samtliga lektioner ger lärarna ett gott lärarstöd genom att de går runt bland eleverna och fångar upp elevernas frågor så att eleverna kan komma igång, eller komma vidare i sina uppgifter. Avseende variation uppger en av lärarna att de

samplanerar årskursvis och att de planerar för variation. Av de besökta lektionerna ser Skolinspektionen att lärare kan variera arbetssätt och arbetsform, genom att exempelvis varva genomgångar med par- eller grupparbete. Läraren i idrott och hälsa varierar till exempel lektionen genom att eleverna får göra olika konditionskrävande lekar och grupptävlingar. Eleverna berättar att lektionerna blir roligare med variation och att de i exempelvis matematik inte bara jobbar i arbetsboken utan att de även i par kan diskutera och lösa uppgifter.

Anpassning och stimulans

Av granskningen framkommer att undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer är anpassade till aktuell elevgrupp och elever. Av lektionsobservationer och intervjuer framgår att lärarna utmanar och stöttar eleverna utifrån den nivå de befinner sig på. Elever berättar att lärare kan förklara på flera och olika sätt om de inte förstår. Elever som kommit lite längre kan få fördjupade förklaringar och frågor i samtal med lärare. Det finns även uppgifter med mer utmaningar för elever som behöver det. Elever som behöver hjälp kan få stöd genom att läraren ger dem mer lärartid. Lärare säger att många av anpassningarna inte är synliga, exempelvis att läraren har förberett en elev för en viss uppgift och också format uppgiften utifrån elevens kunskapsnivå. Annat som inte syns är en medveten placering av eleverna där läraren exempelvis har format lärgrupper bland eleverna utifrån deras nivåer så att de kan hjälpa och lära av varandra. Elever kan få uppgifter på olika nivåer, exempelvis inom matematik och engelska, likaså finns det uppgifter att göra om de blir klara, som att läsa en bok eller träna på multiplikationstabellen. Vid flera av de lektioner Skolinspektionen besökte tog elever självmant fram extramaterial såsom bokläsning eller läsförståelsehäfte, när de var klara med en viss övning. Vidare visar lärarna att de tror på eleverna genom att berätta vad som är bra och vad som behöver utvecklas i en uppgift eller att de pushar elever att jobba lite till genom att lirka och säga ”du kan ju lite mer”.

Reflektioner och strategier för eget lärande

Granskningen visar att undervisningen innehåller vissa möjligheter för eleverna att reflektera och fundera över det egna lärandet. Lärarna redogör i intervju för att de vill skapa en medvetenhet bland eleverna att de kan tänka och lära sig på olika sätt, bland annat genom att eleverna får förklara och visa för varandra hur de tänker i en viss fråga eller hur de löser en uppgift. Vid några av de lektioner Skolinspektionen observerade fick eleverna hjälpa varandra och visa hur de löser en uppgift, så att alla klarar uppgiften. Lärare berättar i intervju att de kan visa och prata med eleverna om att det kan finnas olika sätt att lösa vissa uppgifter, och att inget då är rätt eller fel.

Eleverna uppger att det känns bra när lärare tar upp detta så att de känner att det inte är omöjligt att lära sig något. Elever uppger vidare att det är roligt med uppgifter där det inte finns ett givet svar. De ger exempel på att de kan få skriva om vad som hände med personerna i en bok efter att de har läst klart den.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Vid granskningen framkommer att elever främst kan påverka arbetssätt och arbetsform, men i mindre utsträckning lektionernas innehåll. I inskickad information och intervjuer uppger lärare att det är lättare för eleverna att påverka *hur* de ska göra något, snarare än *vad* och en lärare hänvisar till att det centrala innehållet är styrande i varje ämne. På en fråga om att främst vissa pojkar verkar tappa sin motivation och hur lärare arbetar för att öka den, svarar lärare att de upplever att motivationen ökar om eleverna får valmöjligheter inom ett ämne. Lärare berättar exempelvis att elever kan påverka vilket djur eller vilken miljö som de ska skriva om. Ytterligare en lärare säger att eleverna även i stunden kan påverka, exempelvis om de spelar bollsport och om eleverna tycker att en viss regel borde införas kan de införa den om eleverna är överens. Ytterligare en lärare berättar att om de i klassen pratar om exempelvis stenåldern kan eleverna få välja att fördjupa sig inom något som intresserar dem inom denna tidsperiod. När det gäller elevers möjlighet att påverka hur de ska arbeta, berättar en lärare att hen ofta har omröstningar i klassen exempelvis hur eleverna ska presentera något, om eleverna ska jobba i grupp eller enskilt. Eleverna uppger att det är svårare att påverka i matematik eftersom eleverna jobbar i en bok, medan det är lättare att påverka i engelska. Elever berättar också att de kan rösta om vilken film de ska se och att de även har fått tycka till om en bok som en lärare började läsa, eftersom eleverna inte tyckte att boken var bra så valde läraren en annan bok. När det gäller utvärdering av undervisningen visar granskningen att lärarna gör olika. Några elever berättar att de ofta får göra tummen upp eller tummen ner för att exempelvis uttrycka vad de tycker om en viss lektion eller uppgift. Några elever uppger att de varje fredag får skriva vad de har gjort, vad de har lärt sig under veckan samt ringa in en glad eller ledsen gubbe. Andra elever berättar att de gjorde det förut men inte nu när de har blivit äldre, däremot tas det upp vid utvecklingssamtal vad de tycker om undervisningen. Eleverna uppger att de vill utvärdera mer så att lärarna får reda på vilka lektioner som är roliga så att lärarna kan göra fler av dessa.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges reellt inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att det på Fontinskolan saknas arbetssätt där eleverna på ett påtagligt och reellt sätt är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Även om elever kan vara delaktiga i val av arbetssätt och arbetsformer ges eleverna ett begränsat inflytande när det gäller möjligheten att vara delaktiga i undervisningens innehåll och utvärdering. Det skiljer sig också mellan ämnen och klasser.

Enligt skollagen ska elever ges ett reellt inflytande över utbildningen och enligt läroplanen ska läraren tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Vidare framgår av läroplanen att rektorn har ett särskilt utpekat ansvar för att se till att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Vidare ska undervisningen bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Genom att elever får delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan elever utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna under ledning av rektorn arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i både planeringen och utvärderingen av undervisningen. Till exempel behöver lärarna beakta de synpunkter som eleverna för fram och låta dessa påverka planering och genomförande. Det kan vara allt från att undervisningens innehåll präglas av elevernas erfarenheter till att eleverna bidrar med idéer om arbetssätt och arbetsformer. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Dessa utvärderingar behöver göras kontinuerligt, under terminens gång, så att läraren har möjlighet att förändra upplägg och genomförande i befintlig undervisningsgrupp.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande: Granskningen visar att det på enheten finns ett medvetet, förebyggande och åtgärdande arbete för att skapa trygghet för eleverna under hela skoldagen. Det finns ett samlat och välfungerande arbete för studiero med gemensamma förhållningssätt, lektionsstrukturer och ändamålsenliga åtgärder där lärarna aktivt hanterar olika former av oro så att elever inte blir störda.

Enhetens arbete för trygghet

I granskningen framkommer att det på enheten finns ett medvetet och förebyggande arbete för att skapa trygghet för eleverna under hela skoldagen. I inskickad dokumentation och vid intervjuer framkommer att det på skolan, i förebyggande syfte, finns gemensamma ordningsregler, skolgårdsregler samt klassrumsregler. Dessa regler är väl förankrade hos personalen och eleverna är med och tar fram dessa. I syfte att rasten ska upplevas meningsfull och trygg finns det alltid rastvärdar på skolgården. Eleverna har vidare bestämda platser i matsalen, i klassrummen samt har egna klädkrokar utanför klassrummen. Lärare berättar att de i klassrummen styr grupp- och pararbeten, det vill säga lärarna bestämmer vilka elever som ska arbeta ihop, vilket bekräftas vid lektionsobservationer. Vidare görs det trygghetsvandringar tillsammans med elevrådet och rektorn. Lärande, trivsel och trygghet tas regelbundet upp i klasserna och arbetslagen har regelbundna klassuppföljningar avseende detta. Det görs vidare en trivselenkät som eleverna fyller i en gång per år. I klasserna genomförs gruppintervjuer där eleverna svarar på frågor om trygghet och trivsel. Rektorn sammanställer klassernas svar. Resultaten av kartläggningarna ger underlag för utvärdering och revidering av enhetens likabehandlingsplan. Elever blir även intervjuade av representanter från elevhälsan, inför EHM, där frågor om trygghet kan komma upp. I trygghetsfrämjande syfte finns det en fadderverksamhet på enheten där fyror är faddrar för ettorna och femmorna är faddrar för tvåorna och så vidare. Eleverna träffas och de kan exempelvis ha en gemensam poängpromenad, leka lekar tillsammans eller läsa högt för varandra. Det finns även schemabrytande dagar då elever från olika årskurser träffas för att bättre lära känna varandra. Elever berättar även att de har diskuterat hur man ska vara mot varandra på nätet och att det är samma sak att reta någon på nätet, via exempelvis sms, som att säga något rakt ut till någon.

Enhetens arbete för studiero

Vid granskningen framkommer att det finns ett samlat och välfungerande arbete för studiero med gemensamma förhållningssätt. I intervju och vid lektionsobservationer ser Skolinspektionen att lärarna aktivt hanterar olika former av oro som hindrar elever från att arbeta med sina uppgifter, genom att säga till och genom att variera arbetssätt och arbetsformer samt införa rörelsepauser. Elever ger rikliga exempel på hur lärarna agerar om det uppstår oro på lektionen. Till exempel klappar en lärare tre gånger i händerna för att eleverna ska sätta sig på sina platser, någon lärare har en klocka som hen ringer i, en annan lärare räknar "tre, två, ett och noll" och sedan ska eleverna vara tysta. Eleverna berättar vidare att en del elever kan använda hörselkåpor för att kunna koncentrera sig och att de kan dela klassen om det finns ett ledigt klassrum bredvid. Någon elev berättar att de har bestämda platser och att de har provat att sätta sig var de ville, men att det då inte blev studiero, så de gick tillbaka till att ha platser som läraren har bestämt. Andra elever uppger att de har rörelsepaus i klassrummet, vilket även Skolinspektionen såg vid en av de besökta lektionerna, samt att de kan få springa ett varv runt skolgården. Elever uppger att detta gör så att de kan koncentrera sig bättre på skolarbetet. Andra elever uppger dock att vid lektioner som elever upplever som tråkiga kan några elever gå runt i klassrummet, men att lärarna då säger till de elever som gör så. Elever berättar att de pratar om ordningsreglerna på klassrådet och att lärarna säger till om elever inte följer dessa eller klassreglerna.

I granskningen framkommer vidare att skolans personal ofta diskuterar studiero och att detta görs på olika möten samt att elevhälsan inför EHM intervjuar elever och att de då kan ställa frågor om studiero. I intervju uppger lärare att det finns en gemensam överenskommelse att tydliggöra dagens planering, både avseende skoldagen samt den enskilda lektionen. Lärare berättar att de har bildstöd på tavlan för att förtydliga dagen samt att de skriver lektionsplaneringen på tavlan. Lärare uppger att de upplever att det blir lugn och ro när eleverna får denna information och när de blir förberedda på vad som kommer att ske under dagen. Vidare berättar lärare att de inte haft studiero som ett "tema" bland personalen, men de intervjuade lärarna upplever ändå att arbetet med studiero, struktur och tydlighet genomsyrar skolans organisation och lektionerna. Rektorn redogör för att det inte alltid råder studiero, men att de arbetar med detta kontinuerligt. Rektorn uppger vidare att de vid APT kommer att diskutera ordningsregler och följsamhet kring dessa, så att eleverna ska känna igen sig under sin skoltid.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen 9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg
--

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande bedömningen till Skolinspektionens beslut är följande:

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att utveckla en likvärdighet i sina bedömningar. Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom att lärarna ges tid för kvalitetssäkring och sambedömning samt att lärarna tar stöd i läroplanen och kommentarmaterial. Vidare använder lärarna en variation av arbetssätt, uppgifter och digitala verktyg för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Rektorn analyserar kunskapsresultaten för att säkerställa att bedömningen är likvärdig.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att utveckla en likvärdighet i sina bedömningar. Enligt intervjuer och inskickad dokumentation ger rektorn lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom tid för kvalitetssäkring och sambedömning. Rektorn redogör för att lärarna tar stöd i läroplanen och kommentarmaterial samt använder en variation av arbetssätt, uppgifter och digitala verktyg för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Lärarna planerar och sambedömer årskurs- och stadiet. Detta sker med regelbundenhet och det dokumenteras i lärplattformen. Rektorn redogör för att en vanlig diskussion mellan lärarna handlar om var de ska lägga lägstanivån för godtagbara kunskaper, hur dessa förväntas framträda samt hur uppgifter ska bedömas. Lärare som är ensamma i sitt ämne, till exempel i idrott och hälsa, träffar andra lärare i kommunens ämnesnätverk. Rektorn får tillgång till deras dokumentation och kan således se att de diskuterar läroplansfrågor, bedömning samt att de sambedömer. Lärarna berättar att de diskuterar och jämför betyg och resultat på nationella prov och att de även jämför med föregående år för att se om de ser förändringar. De lämnar sedan in sina analyser till rektorn. Vid bedömning av de nationella proven deltar alla lärare som är behöriga i ämnet oavsett om de undervisar i det eller inte. Vidare ges lärarna möjlighet att ta hjälp av både specialpedagogen och speciallärarna om de har ”kniviga” bedömningar, oavsett ämne och årskurs. Lärare som inte är behöriga i ett ämne, men ändå undervisar i det, får stöd av behörig lärare vid planering, bedömning och betygssättning.

Diskussion och analys

Granskningen visar att rektorn analyserar kunskapsresultaten för att säkerställa att bedömningen är likvärdig. I inskickad dokumentation och intervju framkommer att rektorn i sin jämförande analys fokuserar på variationer i kunskapsresultaten. Rektorn funderar över ett antal frågor när hen tittar på lärarnas bedömning och betygssättning såsom "Hur stor är variationen i ämnen där förmågorna överlappar varandra, som i matematik, bild och slöjd, eller svenska, SO och NO? Hur stor är variationen mellan klasser och årskurser? Hur stor är variationen mellan bedömande lärare i samma ämne?" Rektorn har uppmärksammat att de naturvetenskapliga ämnena och matematik har ett något lägre genomsnittligt meritvärde än de samhällsvetenskapliga ämnena och svenska. Rektorn anger vidare att hen, för att kunna jämföra enhetens resultat med andra enheter i kommunen och riket, använder statistik från Skolverket samt för diskussioner på huvudmannanivå. Rektorn kan även fråga enskilda lärare om bedömning och betyg om rektorn skulle upptäcka skillnader och avvikelser i betygssättningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar**X Maria Larsson**Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson**X Ann-Kristin Hammersberg**Föredragande
Signerat av: Ann-Kristin Hammersberg

I handläggningen av ärendet har även utredare Ann Edvinsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 21, 22 och 23 mars 2023. Besöket genomfördes av utredarna Ann-Kristin Hammersberg och Ann Edvinsson.

Fontinskolan är en kommunal grundskola, F-6, i Kungälv kommun. Läsåret 2022/2023 hade skolenheten cirka 310 elever (åk 1-6). Skolan leds av en rektor.

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet, samt vid behov vidtar åtgärder.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 2: Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges reellt inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: